

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

A munka előtt.

Az ünnepi csöndet, melybe a magyar közélet pár napra merült, ismét felváltja a munka zaja. Közelg a parlament új ülészakájának megnyitása s vele újból előtérbe tolulnak azok a problémák, amelyek közéletünket mozgatják s amelyeknek miként való megoldásától jövőendő évtizedek, tán századok s esetleg az egész nemzet sorsa függ. A terhes jövőbe nézve első kérdésként az vetődik fel, hogy az országgyűlés új ülészakájában a politikai életnyilvánulásnak vajjon melyik fajtája lesz az uralkodó: a harc-e vagy az alkotó munka. Ugy lesz-e, mint volt eddig, hogy a koalíció csak félkész dolgozhatott, mert a másikkal fegyvert kellett szorongatnia védelmül a mult árnyai s a minden oduból előrohanó ellenségek ellen?

Nagy politikai kérdések és még nagyobb nemzetszervező alkotások megoldása előtt áll a magyar nemzet. Elintézendő Ausztriával való vitánk a tisztí fizetés kérdésében. Jogilag és politikailag egyaránt tisztán áll ez az ügy, melyben az igazság feltétlenül Magyarország részén van.

Hallatszik az osztrák fenyegetés untalan, hogy legközelebb véget vetik Magyarországon a koalíciós és függetlenségi kormányzatnak. Bármennyire ismerjük is azt a bécsi lyukat, melyből ez a bolond szél fúj, mégis érdeménél komolyabban kell vennünk ezt a fenyegetést, azért, mert alkalmas a magyar politikai élet hangulatának elmérgesítésére. Az osztrák uraknak nem is más a céljuk, mint hogy minálunk halászásra alkalmas zavart idézzenek elő. A komoly magyar politikai tényezők minden megfontoltságára szükség lesz, hogy a magyar politika minden erejét fentartsák a két megoldandó nagy kérdés: a magyar jegybank és a választójog reformja számára. Amazt kívánja Magyarország pénzügyi függetlenségének érdeke, emezt a népek milliói. Mindegyik egyaránt nemzeti érdek,

mert a kellő megfontolással s a jövőbe néző számítással megvalósítva a nemzeti élet erősítésére, Magyarország haladásának biztosítására szolgál.

Hangsúlyozni kell a megfontolást, mert mindegyik kérdés alkalmas arra, hogy a kellő előrelátás nélkül megoldva súlyos válságokba sodorhatja a nemzetet. A szélsőségek, melyek egyik és másik irányban is megmutatkoznak, azt teszik feladatává a koalíciónak — mely a nagy reformok felelősségének terhét viseli — hogy nagy előrelátással, kellő megfontolással, céltudatosan, de határozott akarattal végezze azt a nagy munkát, melynek elvégzésére rendeltetett.

Az új ülészak tehát eseményekkel terhesnek ígérkezik, melyeknek méhéből száz válság és zavar fenyeget. A magyar nemzet vezéreinek, de minden egyes fián is áll, pártkülönbség nélkül, miként kerül ki az ország a nagy földekek megoldásáért folyó harcból és munkából. Új korszak, nehéz idők következnek ránk, próbájával a magyar nemzet életerejének s az igaz hazafiságnak.

A népcsalók kongresszusának tanulságai.

— Nevezetes 17 pont. —

Vége a népcsalók husvéti kongresszusának. Eredményeként leszögezzük:

1. Kabarettel kezdődött, melyen szakszervezeti balerinnak lekesítették a kongresszus vezérferfiát és Szebenyt a kereszténységet és papságot gyalázta. Ez természetes. Hisz zsidó banda volt együtt.

2. A szónokok névsora: Martos Manó, Weltner Jakab, Kalmár Henrik, Hajdu Jola, Hirschler Arnold, Rothenstein Mór, Deák Miksa, Tarcai Treibitsch (paksi zsidó), Forgács Dezső, Garbai Sándor, (törzszsidó), Garami Ernő, (igazi keleti fajzat!) Kupfi Zsiga (temesvári realiskolai fajzsidó), Berger Jakab, Fleischer Dávid stb. Ezek beszéltek! ezek tehát az öntudatos kereszténynek keresztelt szociálista munkásság vezetői! Hogy nem szégyelik magukat!?

3. Jósák Kálmán rettenetes erélyesen tiltakozott a budapesti orosz menekültek (Csupa galíciai bócher pl. Kubela Mózes, Sófer Dávid, Jajtelesz Izidor — micsoda faj

orosz nevek, I. Népszava ápr. 32. számát) üldöztetése ellen. Hej, ha ezek az üldözöttek Franciaországból kiűzött szerzetesek lennének, volna-e egyetlen szava értük a zsidó legényeknek?!

4. Deák Miksa és Hajdu szül. Hirschfeld Jola panaszkodnak a kath. népszövetség és a keresztény szociálisták terjeszkedése miatt. Jó jel! fogynak a Jakab-fillérek!

5. Deák Miksa hangoztatja (ne felejtjük el!) hogy „akik dolgozni tudnának (t. i. a pártban) kényelemre vágnak“, tehát „jobban kell őket fizetni, hogy megmaradjanak a mozgalomban“. Ez az elvhűség és önzetlen munka a proletárokért!

6. „A Népszavában rossz a gazdálkodás.“ Tavaly a Népszamarát szerkesztő zsidólegények csak 47.000, az idén 87.000 koronát zsebeltek el „Ezt — szerinte — megérteni nem lehet.“ Mi megmagyarázzuk neki.

7. Scheili Loja felpanaszolja, hogy a Népszava tárcái „csak a prostitutiót ábrázolják élethíven.“ Tehát, hogy a szépirodalmi része a Népszavának csak utálatos erkölcsatlenség, piszok, disznóság. Nem mi mondjuk — egy vezérferfiú mondja ezt! Pfuj!

8. Jósák Kálmán azt tanácsolja, hogy mivel „a földmunkások konzervatív természetűek“ (azaz ragaszkodnak józan eszűkhöz és vallásukhoz) tehát be kell csapni őket! Es „dicsértessék“-kel kell a népgyűlést megkezdeni. Ime a valóság igaz emberei.

9. Rothenstein Móric szerint: Kevés a pénz! Emelni kell a pártadót! Ez kell a magyarnak!

10. Malasits azt ajánlja, hogy „tetteges eszközökhöz kell nyulni az agitációnál.“ Tehát bicskázni, revolverezni kell — utonálló gazembereknek kell lenni, csak úgy terjed a világmegváltó eszme!

11. Pozsony munkássága fűtyül a népbolondításra! Erre felzokognak a bócherok.

12. Vágó Béla hangoztatja, hogy a Népszamara szerkesztőségében annyira a himpellér zsidólegény, hogy egy harminc oldalas lapot tudnának csinálni, nem pedig tizenhat oldalast.

13. Forgács Dezső állítja, hogy Népszamara számárul van szerkesztve. Semmi politikai sulya sincs! Csak mindig a papokat és a vallást szidja és más lapokkal szájaszkodik. No ennél igazabbat az egész kongresszuson nem mondtak. Ezt ajánljuk a Jola urak figyelmébe is.

14. Lakatos elvtárs szerint a Népszamara nagyon sokat hazudik. Amit egyik számában ír, a másikban visszazívja. A szerkesztő Garami ezt a vádat bünbánólag elismeri. Ezért Garami elvtársnak gratulálunk.

15. Vágó Béla kijelenti, hogy a Népszamarában olyan dolgok is vannak, „amelyeket tisztességes munkáscsaládnak nem

Üzlet-áthelyezés.

Az érdeklődő vevőközönséget van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy

345-10-9

Wagner és Boholy

vászon-, fehérnemű- és rövidáru-kereskedők Szent-István-téren levő régi üzletüket f. évi május hó 1-ével az új városháza felépítéséig a kenyérpiacon e célra külön épített ideiglenes bolthelyiségbe teszik át.

szabad olvasni! Es még vannak a vörös kontyosok között olyanok is, kik nyíltan hirdetik, hogy az ő szellemi táplálékuk a Népszamara. Elképzelhető, hogy micsoda ocsmány banda lehet az!?

16. Kunfi (Khon) azt mondja „noha a kiküldöttek a párt első emberei, felszólalásaikon mégis az látszik, hogy a pártéletet a tudományos szociálizmus elvei szerint nem tudják áttekinteni.“ Mit jelent ez? Hogy szamarak az urak! csak bögni, bieszkázi, vallást és papokat tudnak gyalázní — és azt hiszik, hogy ez a szociálizmus.

17. Sztrengai Domján Száva (Arad) azt mondja: „A keresztény szociálizmus ellen nem lehet pofonokkal harcolni, csak meggondolt, okos taktikával, ez a mozgalom a pofozkodás mellett is erősödik.“

Ebbe a 17. pontba foglaljuk össze a világmegváltás idei husvéti szószátyárkodásait — és e 17 pontot esakorba fonva oda-tűzzük a szabadkai elvtársak gomblyukába ingyenes májusi virágcsokorként. 17 pont tehát! Jegyezzük meg.

Megegyezés az orvosok és betegsegélyző között.

Hosszas küzdelem után végre létre jött a megegyezés. Hogy kinek a győzelmével végződött, azt ne kutassuk. Elégedjünk meg annyival, hogy a betegsegélyző tagjai nem lesznek kénytelenek a bizonytalansággal szembenézni.

Az orvosok elfogadták, hogy a betegsegélyző nekik évi tizennyolcezer koronát fizet s ezért az összegért tizenkét orvos gyógyítja a betegeket. Kevés-e az összeg, vagy nem, az a két szerződő fél dolga. Hogy azonban az orvosi segítyt a betegek kifogástalanul kapják-e, vagy nem, ahhoz már köze lesz a közvéleménynek is. Senkinek sincs joga, igazságtalan feltevések nélkül még csak gondolni sem arra, hogy az orvosok a magukhoz vállalt köteleességeket pontosan ne teljesítsék.

Tartozunk azonban még valamivel. Elismeréssel tartozunk az orvosoknak, akik elismerték, hogy a betegsegélyzőt követeléseikkel lehetetlenné tenni nem szabad.

De elismeréssel tartozunk a betegsegélyző igazgatóságának, különösen Nánay Mihály elnökgazgatónak, aki tapintatos és lelkiismeretes eljárásával nem engedte meg, hogy a betegsegélyző tulajdonképeni céljától eltereltessek, s a betegsegélyző ügyének alapos ismerete révén a megoldást lehetővé tette úgy, hogy a megoldási mód ellen kifogása senkinek sem lehet.

A mi álláspontunkat ismeri a közvélemény, s amint hogy mi hü tolmácsai vagyunk a közvéleménynek, meggyőződésünk, hogy a közvélemény is hűségese ítéletet alkot magának az ezen ügyben elfoglalt álláspontunkat illetőleg. Nekünk ezentul nincs más köteleességünk, hogy örüljünk a békés megoldásnak, s ellenőzizzünk minden törekvést, mely a békés megoldást meg akarná igazságtalanul, önző érdekekből kiindulólág zavarni.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 29—30. A tanítónképezde növendékeinek zenei és színelőadása, mindkét napon délután félhat órakor, az intézet tornacsarnokában.

Május 2. Diák bál a Pest-szálloda összes termeiben.

Május 2. és 3. A Miasszonyunkról nevezett szegény iskolánék szabadkai intézetének színelőadása, mindkét napon délután 6 órakor.

Május 3. Bácsbodrog vármegye iparosainak tiltakozó nagygyűlése a Pest-szálloda nagytermében d. u. 2 órakor.

— **A Bácskai Napló** május havától kezdve hetenként egy melléklettel bővül, mely különösen O-Becse és vidékének érdekeit fogja szolgálni. Midőn ezt m. t. olvasó-

közönségünknek szives tudomására hozzuk, egyben felhívjuk különösen jóakaróink figyelmét arra, hogy több oldalról vett óhajnak engedve szombati számainkban az országos és megyei heti eseményeket összefoglalva fogjuk tárgyalni, úgy hogy a szombati számok külön egészét képezve külön megrendelhetők legyenek. Tesszük ezt különösen a falusi nép kedvéért, melynek igényeit egy hetilap is kielégítheti, s melyre lapunk megrendelése egyébként nagy terhet róna. Így vasárnapra mindenki kézhez kaphatja már lapunkat, melyből kellemes szórakozás mellett keresztény öntudatra ébredve a magyar kereszténység bátor harcosává leend. Kérjük ennél fogva mindazokat, kik megyénkben a keresztény eszmék diadalát óhajtják, hogy törekvéseinkben lapunk terjesztése által támasztani sziveskedjenek. — A szombati számokra az óbecsei melléklettel együtt előfizetése felvényként két koronával, az óbecsei melléklet nélkül félvényként egy korona 60 fillér.

— **Luchics Jakab** ludasi plébános, mint lapunk zártakor részvétellel értesülünk, ma délután 6 órakor meghalt. R. I. P.

— **Katholikus Népszövetség.** Vasárnap e hó 16-án volt a harmadik agitációs nap a katolikus népszövetség érdekében. Több száz községben s városban alakult meg a Népszövetség, többek között: Kecskeméten, Nagykárolyban, Nagybecskerekben, Kézdivásárhelyen, Kézsmárkon, Nagyszébenben, Balasagyarmaton, Rózsahegyben, Kisszebenben, Törökbecsén, Tolcsván stb.

— **Tanárválasztás.** A mai közgyűlés fog választani néhai Osztrogonác János helyébe ideiglenes tanárt. Három pályázó akadt: Somogyi István katolikus, Dániel Árpád zsidó és egy alapvizsgás: Radvánszky István.

— **Esküvő.** Müller János bácsalmási kereskedő f. évi május 5-én esküszik örök hűséget Kazinczy Mariska kisasszonynak Jánosnalmán.

— **Tűz a Máriagyüdi templomban.** Tegnapelőtt a híres Máriagyüdi bucsujáró helyen a templom sekrestyéjében eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely a sekrestye berendezését elhamvasztotta. A kár több ezer koronára rug. Magában a templomban kár nem esett, mert a sekrestye nehéz tölgyfaajtója a tűz tovatervedését meggátolta.

— **Sétahangverseny a gyermek liga javára.** Mai számunkban tévesen közöltük, hogy a gyermek liga javára rendezendő sétahangverseny a főgimnázium tornacsarnokában fog megtartatni. Csak kedvezőtlen idő esetén lesz az ugyanis a főgimnázium tornacsarnokában megtartva, kedvező idő esetén pedig a Mária Terézia parkban vasárnap délután 2 órakor.

— **Halálozás.** Ozv. Verner Jánosné Speidl Mariska e hó 28-án este 7 órakor hosszas betegség után 71. évében elhunyt. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szent mise április hó 30-án délelőtt 9 órakor fog a Szent-Terézia egyházban megtartatni. Földi maradványai pedig folyó évi április hó 30-án d. u. fél 5 órakor fognak az ugynevezett bajai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

— **A titeli barlanglakók.** Megemlékeztünk már, hogy titel közelében földbe vájt barlangokban egész sereg magyar család lakik a legnagyobb nyomoruságban. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, amint tudomást szerzett a dologról, kiküldötte Turchányi Imre dr.-t, a szegedi állami gyermekmenhely igazgatófőorvosát, hogy a nyomorgó családok gyermekeinek a szegedi menhelyen való elhelyezéséről gondoskodják. Turchányi főorvos 26-án érkezett Tittelre, megvizsgálta a barlanglakásokat és a vasárnapi munkaelőadáson épen együtt levő apákat fölvilágosította jövetele céljáról, meghallgatta a panaszaikat, megvizsgálta a csenevész gyermekeket. A felöltöttek különösen azt panaszojják, hogy a rossz levegőben télen át nehezen lélegzenek, majdnem mindnyáján köhögnek; a barlangban az étel, kenyér, liszt hamar megromlik, de egyéb híján azt is meg kell enniök. Gyermekeiktől

azonban nehezen válnak meg s így csupán 31 gyermeket jelentettek be a menedék helyen való elhelyezésre. Ezeket még a hétén Szegedre szállítják. E 31 gyermek csaknem kivétel nélkül anyátlan árva, vagy teljesen munkaképtelenek gyermeke. A miniszteri küldöttet mind a mellett nagy örömmel fogadták és megkérték, hogy a panaszokat és szerzett tapasztalatokat jelentse be a miniszternek. A községi képviselő testület a napokban határoz a munkáslakások építése ügyében és valószínű, hogy a 123 barlanglakó kérését kedvezően intézők el.

— **Lórugás.** Lakatos Bóni cigánykucpecet az almási vásárban hátha rugta egy szilaj csikó. Veszedelmes sebével a kórházba szállították.

— **Birtokcsalás.** Több lap azt a hírt közölte, hogy a budapesti rendőrség letartóztatott egy Papp nevű földbirtokost, akit azzal vádoltak, hogy Biró Jenőt egy pozsegye megyei birtokvételeből kifolyólág 300.000 koronával megkárosította. Ezzel szemben Biró Jenő kijelenti, hogy a kérdéses Papp Jenő nevű földbirtokost egyáltalán nem ismeri, vele semmiféle üzletet nem kötött s így őt természetesen meg sem károsíthatta. A szóban forgó birtokot Szmiha Kálmán s társa ókéri lakosok vették meg, a kiktől a birtok vételárának egyrésztét megkapta készpénzben, míg a fönmaradt rész telekkönyvi bekebelezéssel van részére biztosítva.

— **Magyar ember letartóztatása Amerikában.** Dender Koloradó fővárosában letartóztatott egy Tóth István nevű embert, aki azzal gyanusitanak, hogy egy anarkista bandának tagja s hogy merényletet akart a magyar király ellen elkövetni.

Nyári menetrend

megjelent és kapható:

HEUMANN MÓR
könyvkereskedésében

Szabadkán, Fő-tér, a Szentháromsággal szemben.

Munkáskizárás a fővárosban.

A lakatos munkásoknak kolektív szerződésük van a mesterekkel s azt eddig mind a két fél megtartotta. Az építkezések kevesbedése óta azonban pang a lakatosipar is, a munkabérek elérték a szerződésbeli minimumot s emellett rendkívül nagy a munkátlanok száma.

A mesterek egy része most agitációt kezdett, hogy felhasználva a kedvező alkalmat s a nagy munkátlanságot semmisítsék meg a munkásokkal kötött szerződést, vonják vissza a nekik adott engedményeket. Minthogy a munkások ebbe előreláthatóan nem egyeznek bele, zárják ki az összes munkásokat. A mesterek nagy része már hozzájárult a tervhez, s a kizárás rövid idő múlva megtörténhetik. Viszont a munkások is készülnek előre a harcra s így erős küzdelemre van kilátás.

Mindenesetre a munkaadók jól megfontolandó utra szándékoznak lépni; vigyáznak, hogy a jog és tisztesség elemi kérdéseinek ily otromba mellőzésével ne maguk alatt vágják a fát; s gondolják meg, hogy eljárásukkal maguk hintik el azon eszmék magvait, melyek gyümölcse miatt ők fognak panaszkodni.

Hasonló eljárás miatt azután senkit se vádoljanak, mert a szerződés megszegésével maguk tanították meg a munkát, mint kell mások jogait fitymálni s a más kényszerhelyzetét a maga részére kizsákmányolni.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyáján a
KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

Kép egy szociáldemokrata tanyáról.

Két ur beszélgetett Geschäfts (berg) ur és Szőke (Schön) ur. Többen biliárdoznak s iszogatnak. Geschäfts ur valahogyan Rákóczi hazajövetelére fordítja a beszédet, mire Szőke ur így szól:

— Nohát már csakhogy hazahozták!

G. ur: Node meg is érdemelte. A nagyapámtól hallottam, hogy milyen jó csinálta a kiegyezést.

Sz. ur: Oh tévedni tetszik. Rákóczi nem kiegyezést csinálta, hanem Zentánál a törököt verte le, azt hiszem a IX. században.

G. ur: Bocsnát, akkor még nem volt Európában török!

Sz. ur: Vagy ugy? Tudja én nem is emlékszem tisztán, mert a negyedikben mikor Rákóczit tanultuk én tifuszban feküdtem. Azután pedig mikor felgyógyultam apám kivett az iskolából, tetszik tudni akkor is demokratáskodtam, mert azt mondtam, hogy ha nem is tudja a diák a leckét, „Jogot s jelest a diáknak!” De hát ki is volt az a Rákóczi?

(A vitára odajő a titkárhelyettes s beszélő) — Fejedelem!

Sz. ur: Egyházfejedelem?

A titkár! Őszintén megvallva nem tudom. A magán-vizsgálatra Rákóczyból nem kellett készülnünk. De ott ül Samlai ur, ő biztosan tudja.

Elindulnak Samlai urhoz ki ujságot olvas (Népszava).

G. ur: Kedves Samlai ur kérem, nem lenne szíves megmondani, hogy ki volt Rákóczy?

Samlai ur: (A beszédet másra szeretné terelni, azért úgy tesz mint aki nem hallotta): Végre itt a tavasz. No de ideje is már.

Sz. ur: Nem emlékszik kérem véletlenül, hogy ki volt Rákóczy?

Samlai ur: (fölbátorodva) Hát mi vagyok én tulajdonképen? Tudakozó intézet? Vagy mi? Kérdezzék meg Gyócsal tanár urat. Ő talán tudja.

Sz. ur: (Gyócsal tanár urhoz) Tanár ur kérem nem lenne szíves megmondani, ki volt Rákóczy?

Gyócsal tanár: (Javában biliárdozik s füttyürészi „Hej a szőke, hej a barna“ c. nótát) Menjen a fenébe! Nem elég az iskolában verszödni a kölykökkel, de még önnek is itt tartás privát előadásokat?

Egy másik: (ki oda figyelt megbotránkozva szól) — Mit, maguk akarnak tanult emberek lenni s még azt sem tudják, hogy Rákóczy egy keserűforrás!?!?

M.

Minden ember elkerülhetetlen szükséges fog és száj ápoló szere az **Illés-féle**

SALICYL-SZÁJVIZ,

mely meggátolja a fogak elszívacsodását, a szájüregre kellemesen és üdítően hat. Számos elismerő levél és hálalirat az egész országból. **Ar. 1 korona.** Kapható az egyedüli **ifj. Illés Antal** keresztyén gyógyszerárban a főposta átellenében Szabadkán, Népbank-palota. 324-6

Törvényesen védve.

INNEN-ONNAN.

Afterblüh Izidor: Nü Bronhilde, eles-ted magad a jégen?

Bronhilde: Egyszer se nem estem el!

Afterblüh: Hát akkor minek van neked tülem az ezüstesatos harisnyakütű 12 florin 50 krajcárért?

*

— Nu, már eljegyezte az Avrom a Golfink Marjemet?

— Még nem, de már nemsokára meglesz az eljedsz, az egész differenc csak 500 florin!

*

Hallja maga Rebwurzl! A maga feleségének csoda nagy szája van!

Nem csoda, hat nyelvet beszél!

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Környöczy Ernő. 115

— Nagyon szereti?

Micaela mit sem válaszolt, de amaz leolvashatta az arcáról a választ.

Amaz térdeire ereszkedett s fejét mélyen meghajtva, csókokkal borítá ruhája szegélyét.

— On oly jó, oly kegyes. Sohasem tudom elfelejteni, amit értem tett. Ha nem lennék ily kétséges helyzetben, kész örömmel segíteném önt.

— Pedig segítségemre kell lennie mindenkép. — szólta Micaela, — kit annyira elővett a sok csapás fölött érzett fájdalom, hogy megfedkezett minden veszélyről.

A férfi felugrott hirtelen.

— Hallgasson meg Donna Micaela — ha megverem szemmel, hát két lépést sem tehet itt előre, anélkül, hogy meg csusszék.

— Ugyan ne mondja.

— Próbálja csak meg.

S ő megkísérelte mégis, de aggódva, félve. Azóta, hogy gyermekkorában először próbálta a járást, még soha sem érezte ily gyámoltalannak magát. Akkor eszébe jutott. „Ha Gaetano érdekében teszem, sikerülni fog.“ És sikerült is.

Végigment a templomon s visszatért újra. „Próbáljam tán még egyszer?“ — kérdezte aztán.

Amaz igent intett.

A mint ide-oda tipegett, egyszerre csak arra gondolt: „Ugy látszik a krisztuskép elvette megrontó erejét, a miért segíteni akar rajtam.“

Hirtelen megfordult s a férfihez lépett: „Tudja-e már, hogy ön nem Jettatore többé?“

— Csakugyan?

— Nem, nem. — Vállába csimpszkodott s izgatottan rázta meg egy párszor. — „Hát nem látja? Nem érti meg? Ön elvesztette bübajos erejét!“

Onnan kívülről Gandolfo hangja ütötte meg fülüket.

— Donna Micaela, Donna Micaela, ugyan hol jár már? Oriási tömeg várja itt! Jöj-jön, jöj-jön!

— Nem esik már? — kérde a Jettatore fátyolozott hangon.

— Nyoma sincs az esőnek. De miért is esnék? A Krisztuskép felszabadítá önt a varázs alól, hogy a vasutépítésnél segítségemre legyen.

A férfi megingott egy párszor s levegő után kapkodott. „Nincs már itt... érzem, hogy nem kinez már. Még az előbb is fogva tartott, de most...“

Térdre akart ereszkedni Donna Micaela előtt.

— Ne itt, szólta hozzá, — ne itt, hanem ott.“ S odamutatott a Krisztusképre.

Hanem azért amaz mégis odatért el. Csókokkal borította el kezét s fuldokló zokogás közt mondta el, hogy az élete csupa kin, merő szenvedés lett volna, ha az átok alól meg nem szabadul. Másnap aztán kiment az Aetna oldalára s elkezdte a vasut számára a pályatestet készíteni. Most már csakoly ártalmatlan ember volt, mint akárki más.

IX.

A Geraci meg a Corvaja palota.

Még abban az időben, mikor a normanok uralkodtak Szicília földjén, jóval azelőtt, hogy az Alagonák törzse a szigetre költözött, Diamante városában két hatalmas díszes épületet emeltek, a Geraci törzs hatalmas sarjai ott emeltek palotát a piactéren, közel a Monte Chiaróhoz; a Corvaja nemzetiség a magát a hegy tövébe építette s apró parkokkal vette körül.

A Geraci palota fekete lávakövekből rakott falai négyszögletes udvart alkottak, mely tiszta s rendezett volt mindig. Az ősök címerével ékesített lépcsőházból hatalmas, széles lépcső vezetett az emeletre. Itt ott egy-egy kecses veranda szökött ki az oszloposarnok boltívei közül. A falakat a család ősi vitézségét hirdető domborművek tarki-

tották s a Geraciak soha el nem muló emléket máránylapokra vésett emlékiratok hirdették. Az ablakok keskenyek, kicsinyek voltak ugyan, de valamennyit művészi faragványba rakott keret fogta körül, némelyike oly kicsiny volt, hogy az üveget akár egy szőlővesszővel is eltakarhatta az ember, majd meg olyan is akadt, a melyen még annyi világosság sem hatolt keresztül, mint a mennyi a függönnyíláson szökik át.

A Corvaja család nem sok gondot fordított az udvarra, hanem inkább az épületet akarta minél díszesebbé tenni. A földsszínt hatalmas, tágas termet építtetett. A szoba közepén pompás halastavat ásított, hol magasra ugró szökőkutak szórták szerte gyönyörű eseppeiket. A terembe már mintára készült, kárcsu oszlopokon nyugvó tetőzet borult. Csodás egy alkotmány volt ez, melynek mását legfeljebb a palermói saracénvárból találhatta az ember. (Folyt. köv.)

Szőlőoltványokat

szállít, faj-tisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldi első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES,
— Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.** 126-47-46

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(Információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet

törvényesen bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-175

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott „TURUL” peronoszpóra permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve, mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésnél a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.) ahol is bármilynemű permetezők javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-8

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezenül is megrendelőimnek teljes bizalmát és meglegedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,
papi és polgári szabó.

195-58

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényi fekete szalonruhához 20.— K.-ért, szintűgy telőtűszövetet, turistalódent, seiyem-kamgarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.

Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglírat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kap... hatók a...

Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél IV., Rákóczi-utca 20.

Hirdetések

árszabály szerint felvételnek :::: a kiadóhivatalban

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

FILOY JENŐ

könyvkereskedőnél

Damjanich-utca 106. sz.

Olcsó és jó a világszerte ismert Bohémia ezüstacél kaszája

melyet nemcsak jó minőségeért, hanem könnyű kezelhetőséért minden gazda előnybe részesít. Igaz, hogy sok oldalról olcsóbb kaszákat ajánlanak megvételre, de ezek úgy minőségileg, mint a könnyű kezelést illetőleg össze sem hasonlíthatók a kitüntetéseket nyert Bohémia ezüstacél kaszájával. Ezen kaszáról lelküismerettel elmondható, hogy

„Jó szerszám — könnyű és félmunka”.

Kasza hossza cm.	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként K	1.40	1.45	1.55	1.65	1.75	1.85	1.95	2.05	2.15

Hosszabb kaszák arányosan drágábbak.

Kapható minden országban használatos alakban, minden darabért külön kezesség. Tessék árjegyzéket kérni. A kaszához való elsőrendű természetes kőszőrűkő 24 cm. hosszú, darabonként 30 fillér. Szabadalmazott kaszagyűrűk darabonként 25 fillér. Elsőrendű kaszaegyenestő szerszámok álló és kalapács, a legjobb acélból 2 korona. Elsőrendű ezüstacél sarló 80 fillér, 90 fillér, 1 korona vágási hosszúság szerint.

Meg nem felelőtt kieserélek, vagy a vételárat visszadom, épen ezért kockázat kizárva.

Elküldés kezességgel utánvétellel vagy a vételár előzetes beküldése mellett az ezüstacélkasza gyári-raktár által.

A cs. és kir. udvari szállító KONRAD HANNS által, szétküldési ház Brüx 1320. sz. (Csehország).

Kérje gazdagon illusztrált árjegyzékemet, 3000-nél több ábrával, amelyet ingyen és franko küldünk. 361-10-5

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgöncim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítása rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-csatornázást, betonírozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSŐVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

::: szemben. :::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szűkőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizezőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-24

VAKOLATI KŐPOR.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.